

การออกแบบระบบส่งน้ำในท่อปิดสู่ชุมชน

โดยไมโครคอมพิวเตอร์

สมเจตน์ ทิมพงษ์*

บทคัดย่อ

หลังจากการประเมินความต้องการในค่านปริมาณ และแรงดันของน้ำพร้อมทั้งวางโครงข่ายระบบท่อที่จะต้องตอบสนองต่อชุมชนแล้ว วิศวกรต้องคำนวณหาความเหมาะสมของขนาดท่อ ความเร็วน้ำในท่อให้เหมาะสมที่สุดกับปริมาณและแรงดันโดยมีความสมบูรณ์ทางรายละเอียดในระบบ เช่น ข้อต่อ ข้องอ และวาล์วต่าง ๆ การคำนวณทั้งระบบของโครงข่ายที่ซับซ้อนใช้เวลา นาน เพราะต้องการ Trial and Error บทความนี้จึงประยุกต์วิธี Hardy Cross ให้อยู่ในรูปที่เหมาะสมที่สุดกับไมโครคอมพิวเตอร์

1. บทนำ : หลักการไหลในท่อปิด (Close Conduit flow)

ระบบส่งน้ำสู่ชุมชนหรือโรงงานอุตสาหกรรม ไซทอประปา และระบบสูบน้ำควบคู่กันไป การไหลในท่อปิดในที่นี้หมายถึงการไหลชนิดภายใต้ความดัน ซึ่งอาจเกิดจากแหล่งเก็บน้ำที่อยู่ในที่สูง หรือเกิดจากปั๊ม และเป็นการไหลเต็มท่อ ส่วนใหญ่ของการไหลชนิดนี้จะกระทำในระบบ เช่น ระบบส่งน้ำ ระบบส่งน้ำมัน หรือระบบขนส่งของไหลอื่น ๆ การกำหนดแนวทางจะคำนึงถึงความประหยัด ความปลอดภัยและแรงดันที่กระทำต่อท่อทั้งภายในและภายนอก โดยการวางท่อให้อยู่ต่ำกว่า เส้นลาดเชิงชลศาสตร์พอสมควรเพื่อให้ต่ำเกินไป เพื่อลดแรงดันของของไหลที่กระทำต่อตัวท่อ อันจะทำให้ไม่คงใช้ท่อที่ต้องรับแรงดันที่สูงเกินจำเป็น การออกแบบระบบน้ำสู่ชุมชนต้องคำนวณขนาดของท่อ อัตราการไหล ความเร็ว ความเสียหาย แรงดันของของไหลและอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน ย่อมต้องอาศัยหลักเกณฑ์ทางชลศาสตร์เข้ามาประยุกต์

บทความนี้จะกล่าวถึงการหาการกระจายของปริมาณน้ำไหลในท่อใด ๆ ของระบบโครงข่ายโดยวิธีการของ Hardy Cross ทำให้เกิดการสมดุลของการสูญเสียแรงขับในวงรอบวิธีการนี้ต้องการเวลามาก ถึงปรับให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมแก่การประยุกต์กับไมโครคอมพิวเตอร์ ยังมีรายละเอียดของหลักการคำนวณ และประยุกต์ออกแบบ สำหรับส่งน้ำเข้าสู่ชุมชน หรือโรงงานอุตสาหกรรม ดังต่อไปนี้

* อาจารย์ภาควิชาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. การไหลในท่อชนิดไหลเต็มท่อ

2.1 ลักษณะของการไหลเต็มท่อยุ่ภายใต้แรงดันแยกพิจารณาได้เป็น 2 แบบ คือ เป็น การไหลแบบราบเรียบ และการไหลแบบอลวน ค่า Reynolds number (R) เป็นค่าที่ปราศจาก มิติใ้ให้นำมาใช้ในการอธิบายชนิดของการไหลในท่อ โดยที่

$$R = \frac{vD}{\nu} \quad \text{-----}(1)$$

ซึ่ง v = ค่าความเร็วเฉลี่ย (เมตร/วินาที)

D = เส้นผ่าศูนย์กลางภายในของท่อ (เมตร)

ν = ความหนืดจลน์ (ตร. เมตร/วินาที)

ถ้า $R < 2000$ การไหลจะเป็นชนิดราบเรียบ และ

$R > 2000$ การไหลจะเป็นชนิดอลวน

การหาความเร็วเฉลี่ยในท่อที่มีการไหลอยู่ภายใต้แรงดัน วิธีการที่นิยมใช้ คือ วิธี การของ Hazen-Williams ที่กล่าวว่า ความเร็วของน้ำจะขึ้นอยู่กับรัศมีเชิงกลศาสตร์ ความ ลาดเชิงกลศาสตร์ และค่า ส.ป.ส. ของผิวท่อ เขียนในรูปสมการได้ดังนี้

$$v = 1.318CR^{0.63} S^{0.54} \quad \text{-----}(2)$$

โดยที่ v = ความเร็วเฉลี่ยของน้ำ, ฟุต/วินาที

C = ส.ป.ส. ความขรุขระของท่อ คูตารางที่ 1

R = รัศมีเชิงกลศาสตร์ = $D/4$ (ไหลเต็มท่อ), ฟุต

S = ความชันของความลาดเชิงกลศาสตร์

ตารางที่ 1 ค่า ส.บ.ส. ความขรุขระของท่อ

รายละเอียดของท่อ	C
ท่อผิวลื่นมาก เช่น แอสเบสตอสซีเมนต์	140
ท่อผิวลื่นปานกลาง เช่น ท่อคอนกรีต, ท่อเหล็กหล่อใหม่	130
ท่อไม้, ท่อเหล็กเชื่อมใหม่	120
ท่อเหล็กหมุดย่ำ	110
ท่อเหล็กหล่อใช้หลายปี	100
ท่อเก่าสภาพไม่ดี	60-80

2.2 การสูญเสียแรงขับ (head loss) เกิดขึ้นเนื่องจากแรงต้านการไหล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การสูญเสียหลัก (Major Loss) และการสูญเสียรอง (Minor Loss)

การสูญเสียหลัก คือ การสูญเสียเนื่องจากความยาวของท่อ วิธีการหาโดยใช้สมการของ Darcy-Weisbach ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ไว้ดังนี้

$$h_f = f \frac{L}{D} \frac{v^2}{2g} \quad \text{-----(3)}$$

โดยที่ h_f = ความสูญเสียหลัก, เมตร

L = ความยาวท่อ, เมตร

D = เส้นผ่าศูนย์กลางภายในท่อ, เมตร

v = ความเร็วเฉลี่ยของน้ำภายในท่อ, เมตร/วินาที

g = ค่าคงที่ของแรงโน้มถ่วง = 9.806 เมตร/วินาที²

f = เฟคเตอร์ของความเสียดทาน

$f = \frac{64}{R}$ เมื่อเป็นการไหลแบบราบเรียบ

ถ้าเป็นการไหลแบบอลวน นิยมใช้สูตรของ Colebrook ดังนี้

$$\frac{1}{\sqrt{f}} = -0.86 \ln \left(\frac{\epsilon/D}{3.7} + \frac{2.57}{R \sqrt{f}} \right) \quad \text{----- (4)}$$

โดยที่ ϵ/D เรียกว่าความขรุขระสัมพัทธ์ รูปที่ 1

ϵ เป็นค่าแสดงคุณสมบัติของความขรุขระ หน่วยเป็น มม.

การสูญเสียรอง คือ การสูญเสียแรงขับเนื่องจากน้ำไหลผ่าน ข้อต่อ ข้องอ ข้อโค้ง และประคบน้ำแบบต่าง ๆ หรือสูญเสียเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงขนาดของท่อ สมการที่ใช้หาการสูญเสียรองคือ

$$h_e = K \frac{v^2}{2g}$$

โดยที่ h_e = ความสูญเสียรอง

v = ความเร็วเฉลี่ย

K = ส.ป.ส. ของความสูญเสีย รูปที่ 2,3,4

การสูญเสียรอง เราสามารถเปลี่ยนให้อยู่ในรูปของความยาวสมมูล (L_e) ได้ดังนี้

$$f \frac{L_e}{D} \frac{v^2}{2g} = K \frac{v^2}{2g}$$

$$L_e = \frac{KD}{f} \quad \text{----- (5)}$$

$$\therefore \text{การสูญเสียทั้งหมด } H_f = \frac{f(L+L_e)}{D} \frac{v^2}{2g} \quad \text{----- (6)}$$

3. โครงข่ายของท่อ (Networks of pipes)

เป็นระบบการจัดส่งน้ำไปยังส่วนต่าง ๆ ประกอบด้วยท่อต่าง ๆ มาประกอบเข้าด้วยกันเป็นวงรอบ และเป็นโครงข่ายในที่สุด วิธีที่ใช้ในการหาแรงดัน และการกระจายของปริมาณการไหลในท่อของโครงข่าย คือวิธีการแก้ปัญหาแบบลองผิดลองถูก โดยอาศัยกฎวิธานคูล์ของการสูญเสียแรงขับในวงรอบเป็นหลัก และคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ผลรวมทางพีชคณิตของความดันที่ลดลงในหนึ่งรอบของวงรอบจะต้องเป็นศูนย์

2. การไหลเข้าจะต้องเท่ากับการไหลออก

3. สมการของการไหลที่ใช้จะต้องเหมาะสมสำหรับแต่ละท่อ วิธีการดังกล่าวคือวิธีการของ Hardy-Cross โดยให้ความสัมพันธ์ของการสูญเสียแรงขับกับค่าอัตราการไหลใหม่ดังนี้

$$h_f = rQ^n \quad \text{----- (7)}$$

โดยที่ h_f = การสูญเสียแรงขับเป็น เมตร

r = ค่าคงที่ขึ้นอยู่กับ C, D และ L

Q = อัตราการไหล, ลบ. เมตร/วินาที

n = ค่าคงที่

= 1.85 (Hazen-William)

= 2 (Darcy-Weisbach)

จากสมการ (2)

$$Q = 1.318 C (D/4)^{0.63} (h_f/L)^{0.54} \pi D/4 \quad \text{(BS.)} \quad \text{----- (8)}$$

$$h_f = 4.727 LQ^{1.852} / (C^{1.852} D^{4.8704}) \quad \text{----- (9)}$$

$$r = 4.727 L / (C^{1.852} D^{4.8704}) \quad \text{----- (10)}$$

หรือ $h_f = 10.674 LQ^{1.852} / (C^{1.852} D^{4.8704}) \quad \text{(SI.Unit)} \quad \text{----- (11)}$

$$r = 10.674 L / (C^{1.852} D^{4.8704}) \quad \text{-----(12)}$$

จากสมการที่ (3) ของ Darcy-Weisbach

$$h = 0.8106 f L Q^2 / (g D^5) \quad (\text{SI unit}) \quad \text{-----(13)}$$

และ $r = 0.8106 f L / (g D^5) \quad \text{-----(14)}$

สมการ (10), (12), (14) เป็นค่าคงที่สำหรับแต่ละท่อ กรณี $f = 64/R$

จะได้ $r = 0.8106 \times 64 \times L/R \times g \times D^5$

กรณี $R > 2000$ พบว่า f ขึ้นอยู่กับ R และ ϵ/D เพื่อความสะดวกจึงขอใช้สูตรของ WOOD ซึ่งดัดแปลงมาจากสมการที่ (4) ดังนี้

$$f = a + bR^{-d} \quad \text{-----(15)}$$

โดยที่ $a = 0.094 (\epsilon/D)^{0.225} \quad 0.53 (\epsilon/D)$

$$b = 88 (\epsilon/D)^{0.44}$$

$$c = 1.62 (\epsilon/D)^{0.134}$$

ดังนั้นจะได้

$$r = 0.8106 (a + bR^{-c}) L/gD^5 \quad \text{-----(16)}$$

ในการหาค่าปรับแก้เพื่อให้ค่าสมมุติเริ่มแรก (Q_0) จากสมการ (7) ถูกต้องยิ่งขึ้น หาได้ดังนี้
ในแต่ละทอ Q_0 คือ ค่าสมมุติเริ่มแรก

$$Q = Q_0 + \Delta Q \quad \text{-----}(17)$$

โดยที่ $Q =$ คือ ค่าที่ปรับแก้แล้ว

$\Delta Q =$ คือ ค่าปรับแก้

ฉะนั้น

$$h_f = rQ^n$$

$$h_f = r(Q_0 + \Delta Q)^n = r(Q_0^n + n Q_0^{n-1} \Delta Q + \dots)$$

ถ้า ΔQ มีค่าน้อย ๆ เมื่อเทียบกับ Q_0 ค่าทั้งหมดในอนุกรมหลังจากสองเทอมแรกสามารถตัดทิ้งได้ ดังนั้นในแต่ละวงรอบ

$$h = \sum rQ |Q|^{n-1}$$

$$= \sum rQ_0 |Q_0|^{n-1} + \Delta Q \sum rn |Q_0|^{n-1} = 0 \quad \text{-----}(18)$$

ค่า ΔQ สามารถนำออกจากเครื่องหมายรวมได้เนื่องจากเหมือนกันทุกทอในวงจรร และต้องใส่เครื่องหมายเข้าไปเพื่อชี้ให้เห็นทิศทางการไหลของวงรอบ กล่าวคือ ถ้าเป็นการไหลทวนเข็มนาฬิกา เครื่องหมายของ rQ^n จะเป็นลบ ดังนั้นจะได้ค่าปรับแก้

$$\Delta Q = - \sum rQ_0 |Q_0|^{n-1} / \sum rn |Q_0|^{n-1} \quad \text{-----}(19)$$

ซึ่งค่า ΔQ จะนำไปใช้กับทุกท่อในวงรอบ กล่าวคือ จะนำไปบวกกับการไหลในท่อที่มีทิศทางตามเข็มนาฬิกา และนำไปลบออกจากการไหลที่มีทิศทางทวนเข็มนาฬิกา

4. รายละเอียดการคำนวณ

มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 สมมุติการกระจายปริมาณการไหลเริ่มแรกในแต่ละท่อให้ที่ที่สุด โดยให้พิจารณาการไหลที่ต่อเนื่องในแต่ละจุดต่อ โดยอาศัยข้อมูลของท่อ เช่น ขนาดของท่อ และชนิดของท่อ

4.2 คำนวณการสูญเสียแรงขับจากสูตร $h_f = rQ^n$ ของแต่ละท่อในวงรอบ แล้วหาผลรวมของการสูญเสียแรงขับทั้งหมดในวงรอบ ซึ่ง $\Sigma h_f = \Sigma rQ_o |Q_o|^{n-1}$ ซึ่งเมื่อเท่ากับศูนย์ การไหลจะเข้าสู่สภาพสมดุลย์

4.3 คำนวณค่า $\Sigma nr |Q_o|^{n-1}$ ในแต่ละวงรอบ

4.4 หาค่าปรับแก้ ΔQ ในแต่ละวงรอบโดยใช้สมการที่ (19)

4.5 คำนวณค่าอัตราการไหลใหม่ที่ถูกต้องกว่าที่สมมุติไว้ครั้งแรก โดยใช้สมการที่ (17)

4.6 ทำซ้ำ ๆ โดยเริ่มที่ค่าของปริมาณการไหลที่หาได้ใหม่ จนกระทั่งได้ค่าอัตราการไหลที่ถูกต้อง

5. การโปรแกรมสำหรับการไหลคงตัว

ในการคำนวณหาอัตราการไหลในท่อใด ๆ ของโครงข่ายจะต้องเปลี่ยนการสูญเสียรอง ไหลอยู่ในรูปของความยาวสมมูล เพื่อสะดวกในการคำนวณ ยกเว้น ส่วนที่ต่อกับปั๊มที่ควรพิจารณาเฉพาะ

สำหรับระบบที่มีระดับ pressure head คงที่หลายจุด ดังรูปที่ 3 จะต้องใช้วงรอบเทียม (pseudo Loops) เข้าช่วย เพื่อหาค่าการไหลเข้าและไหลออกจากที่เก็บน้ำ และเพื่อให้เกิดการต่อเนื่องระหว่างการทำสมดุลย์ วงรอบเทียมสร้างขึ้นโดยการเชื่อมโยงระหว่างความดันคงที่ทั้งสองจุดด้วยท่อจินตภาพ ซึ่งในท่อนี้จะมีการไหลเข้า-ออก มีเพียง hydraulic grade

ใบแทรก

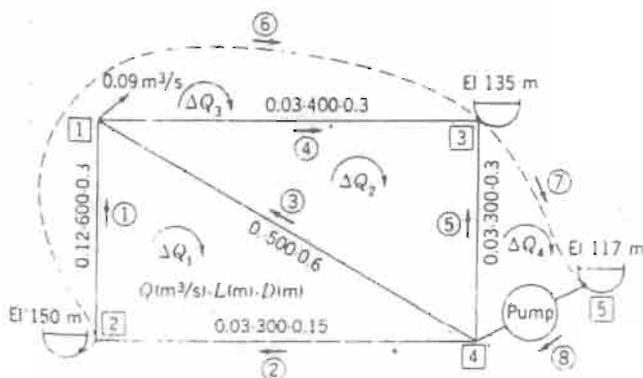
1. ให้เปลี่ยนหมายเลขหน้าที่ 12 เป็นหน้าที่ ๘๘
2. จากหน้าที่ ๗๔ ให้เติมสมการข้างล่างนี้เข้าไปในบรรทัดที่ ๘

$$\frac{dI}{dz} \lambda = -\mu_{\lambda} \cdot I_{\lambda} \dots\dots\dots(๒)$$

๓. ให้เปลี่ยนหมายเลขหน้าที่ ๘๘ เป็นหน้าที่ 12

Line ที่ตั้งที่ซึ่งเท่ากับผลต่างระหว่างระดับน้ำ ในที่เก็บน้ำทั้งสองที่ท่อจินตภาพเชื่อมต่อกัน ถ้าพิจารณา head drop เป็นบวกในทิศทางที่สมมุติเป็นบวกในท่อจินตภาพแล้ว ค่ารับแก้ในวงรอบที่ 3 จะได้

$$\Delta Q_3 = \frac{150 - 135 - r_4 Q_4 |Q_4|^{n-1} - r_1 Q_1 |Q_1|^{n-1}}{nr_4 |Q_4|^{n-1} + nr_1 |Q_1|^{n-1}} \quad \text{-----(20)}$$

รูปที่ 3 ตัวอย่างโครงข่าย

ค่ารับแก้ใช้กับท่อที่ 1 และ 4 เท่านั้น เนื่องจากท่อที่ 6 ไม่มีการไหล

เครื่องสูบน้ำที่นำมาต่อกับระบบ อาจพิจารณาเช่นเดียวกับชิ้นส่วนอื่น ๆ โดยให้การสูญเสีย head ที่เป็นลบเท่ากับ head ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับอัตราการไหลที่ผ่านเครื่องสูบน้ำดังกล่าว ถ้าเขียนโค้งความสัมพันธ์ระหว่าง head และอัตราการไหลออก (pump - head - discharge curve) ของท่อที่ 8 ในรูปสมการกำลังสาม กล่าวคือ

$$H = A_0 + A_1 Q_8 + A_2 Q_8^2 + A_3 Q_8^3$$

โดยที่ A_0 คือ head ของปั๊มขณะปิด (shut off head) แล้วค่ารับแก้ในวงรอบที่ 4 จะเป็น

$$\Delta Q_4 = \frac{135 - 117 - (A_0 + A_1 Q_8 + A_2 Q_8^2 + A_3 Q_8^3) + r_5 Q_5 |Q_5|^{n-1}}{nr_5 |Q_5|^{n-1} - (A_1 + 2A_2 Q_8 + 3A_3 Q_8^2)}$$

เชื่อมต่ออยู่ ถ้า
 ำหรับแก่ในวงรอบ

<

----- (20)

โดยให้การ
 เครื่องสูบล

3 -

โดยที่ A_0 คือ head ของปั๊มขณะปิด (shut off head) แล้วค่าสัมประสิทธิ์ในวงรอบที่ 4 จะเป็น

$$\Delta Q_4 = \frac{135 - 117 - (A_0 + A_1 Q_8 + A_2 Q_8^2 + A_3 Q_8^3) + r_5 Q_5 |Q_5|^{n-1}}{nr_5 |Q_5|^{n-1} - (A_1 + 2A_2 Q_8 + 3A_3 Q_8^2)}$$

ค่าปรับแก้ใช้กับท่อที่ 5 และ ท่อที่ 8 ในวงรอบโครงสร้างของ Main Manu ของโปรแกรม แสดงใน Program 1 ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างกว้างขวางโดยใช้วิธีการสมดุลย์ในวงรอบของ Hardy-Cross ซึ่งใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของ Hazen-William และ สูตรของ Darcy-Weisboch อีกทั้งสภาพการไหลเป็นแบบราบเรียบหรือแบบอลวน หรือใช้กับจุดต่อที่เป็นแหล่งเก็บน้ำ ซึ่งมีความดันคงที่และยังใช้กับระบบที่มีปั๊มช่วยแรงอัดการไหล และ ยังใช้กับระบบที่มีปั๊มช่วยแรงอัดการไหล และ ยังใช้กับหน่วยสากลหรือหน่วยอังกฤษ

โครงข่ายท่อประกอบด้วยท่อต่าง ๆ หลาย ๆ ท่อมาประกอบเข้าด้วยกัน ด้วยจุดต่อต่าง ๆ ท่อเหล่านี้รวมทั้งท่อที่มีปั๊มและท่อจินตภาพ การสูญเสียแรงขับต่าง ๆ ทำให้อยู่ในรูปความยาวสมมูลย์ และรวมเข้ากับท่อจริง ทิศทางการไหลถูกกำหนดไว้ในแต่ละท่อ ด้วยการกำหนดการไหลในทิศทางบวกที่เกิดจากปั๊มจะต้องเป็นจริงและจะไม่มีการไหลกลับ ในท่อจินตภาพนั้นไม่มีการไหลเข้าและออก มีเฉพาะผลต่างของระดับน้ำในที่เก็บน้ำเท่านั้น จุดต่อคือการที่ท่อเดียวไปสิ้นสุดหรือเป็นที่รวาของหลายๆ ท่อ อัตราการไหลในแต่ละท่อต้องสมดุลค่าไว้ในตอนแรก

โปรแกรมคำนวณแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ทั้งใน flow chart ที่ 5 ส่วนแรก ประกอบด้วยการทำสมดุลย์ในแต่ละวงรอบในระบบอย่างต่อเนื่องและทำซ้ำ ๆ จนผลรวมของค่าปรับแก้ของทั้งหมดเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าที่กำหนด (tolerance) ส่วนที่สอง เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาระดับ hydraulic grade Line ในแต่ละจุดต่อในระบบ ในแต่ละส่วนของขบวนการนี้ จะต้องให้ค่านีพิเศษเพื่อเป็นตัวบ่งชี้การแยกแยะท่อต่าง ๆ และแยกเป็นแต่ละวงรอบ คำนวณวงรอบใช้เวกเตอร์ IND โดยใส่อนุกรมของเลขจำนวนเต็มบวก เพื่อแยกออกเป็นแต่ละวงรอบ เริ่มค้นด้วยจำนวนท่อในแต่ละวงรอบ ตามด้วยหมายเลขท่อในแต่ละวงรอบ แล้วค้นวงรอบใหม่ในลักษณะเดิม ถ้าการไหลในท่อดำเนินมาทิศทางจะต้องให้ค่าเป็นบวก ถ้าทวนเข็มให้ค่าเป็นลบ

ส่วนที่สองของโปรแกรมจะต้องใส่หมายเลขจุดต่อที่รู้ค่า head หนึ่งหรือสองจุดต่อแล้วใส่ค่าอนุกรมเลขจำนวนเต็มบวก เริ่มค้นด้วยหมายเลขจุดต่อ ตามด้วยหมายเลขท่อ แล้วจุดต่อ

แล้วหมายเลขตามลำดับไปจนถึงจุดต่อที่เราต้องการทำ head ตามมีการหยุดเพื่อเริ่มต้น หมายเลขจุดต่อใหม่จะต้องใส่หมายเลขต่อเป็นศูนย์แล้วตามด้วยหมายเลขจุดต่อใหม่ที่รู้ค่า head ข้อมูลเหล่านี้เก็บไว้ในส่วนของเวกเตอร์ IX หมายเลขที่หอดังกล่าวจะให้ค่าเป็นแนวทางการไหลไปตามทิศทาง IX และให้ค่าเป็นลบอาการไหลวนทิศทางของ IX

อนึ่งรายละเอียดของโปรแกรมไมโครคอมพิวเตอร์ สามารถติดต่อจากผู้เขียนได้โดย

ตรง

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ขอนแก่นไทยพีพิตันท์

KHONKAEN THAIPIPAT LTD., PART.

เลขที่ 71-75 ถนนหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

 236356, 237796, 239763

จำหน่าย เครื่องเหล็ก, เครื่องมือช่างกล, อุปกรณ์ก่อสร้าง, ประปา, ไฟฟ้า, สายไฟ, มอเตอร์, อุปกรณ์โรงสี, โรงเลื่อย, โรงมัน, โรงน้ำคาล, ของใช้ในโรงซ่อมต่างๆ **เอเยนต์** เครื่องอาหตุย รถแทรกเตอร์, สี่พ่นตราพัต, และสีทุกชนิด **โดยราคาเยา**

Fitting		Range of variation, %
90° elbow	Regular screwed	±20 above 2-in size
	Regular screwed	±40 below 2-in size
	Long radius, screwed	±25
	Regular flanged	±35
	Long radius, flanged	±30
45° elbow	Regular screwed	±10
	Long radius, flanged	±10
180° bend	Regular screwed	±25
	Regular flanged	±30
	Long radius, flanged	±30
T	Screwed, line or branch flow	±25
	Flanged, line or branch flow	±35
Globe valve	Screwed	±25
	Flanged	±25
Gate valve	Screwed	±25
	Flanged	±50
Check valve	Screwed	±30
	Flanged	+200 -80
Sleeve check valve		Multiply flanged values by 0.2 to 0.5
Tilting check valve		Multiply flanged values by 0.13 to 0.19
Drainage gate check		Multiply flanged values by 0.05 to 0.07
Angle valve	Screwed	±20
	Flanged	±50
Basket strainer		±50
Foot valve		±50
Couplings		±50
Unions		±50
Reducers		±50

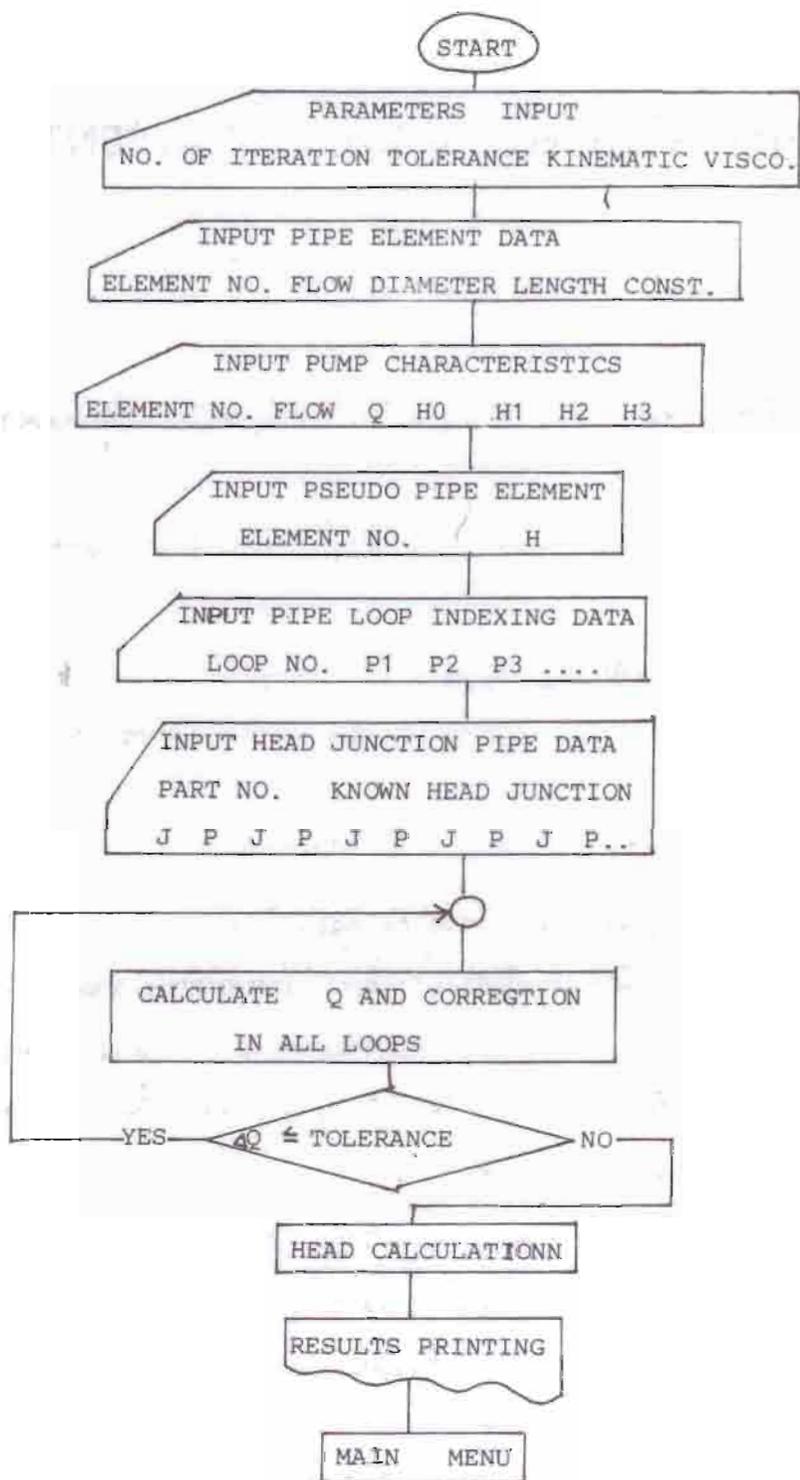
Notes
 1. The value of D given in the charts is nominal IPS (iron pipe size).
 2. For velocities below 15 ft/s, check valves, and foot valves will be only partially open and will exhibit higher values of K than that shown in the charts.

รูปที่ 4 การประมาณค่าการแปรเปลี่ยน K ในรูปที่ 4.2, 4.3

```

JPR#0          PROGRAM NO. 1 : MENU PIPE NETWORK
JLIST
20  REM ** MAIN PROG. TO ANALYSIS PIPE ENTWORK BY HARDY CROSS METHOD
40  HOME VTAB 3
60  DS = CHR$ (4)
80  HTAB 10 INVERSE PRINT"PIPE NETWORK ANALYSIS" : PRINT : PRINT : NORMAL
120 PRINT : TAB 15 : PRINT "SELECT:" : PRINT
140 HTAB : 10 : PRINT " (1) INPUT PIPE ELEMENT"
160 HTAB : 10 : PRINT " (2) INPUT LOOP INDEX"
200 HTAB : 10 : PRINT " (3) INPUT PSDO LOOP"
220 HTAB : 10 : PRINT " (4) INPUT PUMP DATA"
240 HTAB : 10 : PRINT " (5) INPUT HEAD JUNC. PIPE"
260 HTAB : 10 : PRINT " (6) EXECUTE"
280 HTAB : 10 : PRINT " (7) QUIT"
285 HTAB : 10 : VTAB 18 : FLASH : INPUT "WHICH " : YS : NORMAL
290 X = VAL(YS) : IF X 1 OR X 7 THEN 285
300 GOTO 40
400 PRINT DS ; "RUN INPUT-PIPE ELMNT"
500 PRINT DS ; "RUN INPUT-LOOP INDX"
600 PRINT DS ; "RUN INPUT-PSDO"
700 PRINT DS ; "RUN INPUT-PUMP DATA"
800 PRINT DS ; "RUN INPUT-HJP"
900 PRINT DS ; "RUN HDCN2"
1000 PRINT DS ; "RUN MAIN MENU"
    
```

รูปที่ 5

รูปที่ 5 แสดงขั้นตอนการคำนวณโดยวิธี HARDY CROSS